

หัวข้อวิทยานิพนธ์ คติชนวิทยากับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในสังคมไทยมุสลิม :
ศึกษารณีย์ ชุมชนบ้านครัวเหนือ กรุงเทพมหานคร
ชื่อนักศึกษา นางสาวพงษ์พัชรินทร์ พุฒวัฒน์
สาขาวิชา มานุษยวิทยา
ภาควิชา มานุษยวิทยา
ปีการศึกษา 2531

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาคติชนวิทยาที่นำมาใช้เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในสังคมไทยมุสลิม ชุมชนบ้านครัวเหนือ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต สัมภาษณ์โดยเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่ในชุมชน ผลการวิจัยพบว่า คติชนประเภทต่าง ๆ ที่ปรากฏในสังคมไทยมุสลิม ชุมชนบ้านครัวเหนือในปัจจุบัน มีทั้งคติชนที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของกลุ่มชน ซึ่งมีเนื้อหามุ่งเน้นอบรมสั่งสอนและถ่ายทอดค่านิยม ทัศนคติ ตลอดจนแบบแผนการดำเนินชีวิตตามแนวทางแห่งอิสลาม ซึ่งส่วนใหญ่ปรากฏใน คำานาน นิทานคติธรรม และความเชื่อต่าง ๆ คติชนอีกส่วนหนึ่งคือส่วนที่ได้รับมาจากการแพร่กระจายทางวัฒนธรรมโดยเฉพาะจากวัฒนธรรมของชาวไทยพุทธ เช่น นิทานอีสป สุภาษิต คำพังเพย และคติสอนใจ เนื้อหาส่วนใหญ่มุ่งเน้นถ่ายทอดค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม ตลอดจนแบบแผนการดำเนินชีวิต ให้ปรับตัวอยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสงบสุข และพบว่า คติชนที่ได้รับมาจากวัฒนธรรมไทยพุทธนี้ ไม่ปรากฏส่วนที่ขัดต่อบทบัญญัติทางศาสนาอิสลามแต่อย่างใด

จากการวิจัยพบว่า การที่ชาวไทยมุสลิม ชุมชนบ้านครัวเหนือ มีระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจ อยู่ในระดับต่ำเป็นส่วนใหญ่ ทั้งยังมีศาสนาอิสลามซึ่งมีบทบัญญัติที่เคร่งครัดนี้ เป็นผลให้มีการนำเอาคติชนประเภทต่าง ๆ มาใช้ในการอบรมสั่งสอนมากกว่าการใช้สื่อประเภทอื่น ๆ

Thesis Title   Muslim Folklore and Child Rearing Practices :
                                 A Case Study of Ban Kruanua Community, Bangkok.
Name   Pongpatcharin Putwattana
Concentration   Anthropology
Department   Anthropology
Academic Year   1988

ABSTRACT

This thesis investigates Muslim folklore and child rearing practices in Ban Kruanua community, Bangkok. The methodology used was informal interview and participant observation. The results show that the majority of Muslim myths, parables and beliefs in Ban Kruanua community are the result of cultural inheritance ; the community has educated its younger generation in values, attitudes, and ways of Islamic living. Other folk stories come from cultural diffusion, especially from Buddhist lore in the form of Aesops tales, proverbs and sayings, and mottos. The objective is to transfer values, social norms and ways of living to children so as to help them better adapt to their social life and environment. Another finding is that folklore from Thai Buddhist culture does not conflict with the Islamic codes.

It was found that the majority of Thai Muslims in Ban Kruanua community have low levels of education and low standard of living. They also follow Islamic teachings very strictly. These factors lead to them using folklore, more than using other mass media, in educating their children.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ศรีศักร วัลลิโภดม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์มณีวรรณ ผิวนิ่ม หัวหน้าภาควิชามานุษยวิทยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรานี วงษ์เทศ ดร.วรรณิ วิบูลย์สวัสดิ์ แอนเดอร์สัน ตลอดจนคณาจารย์ภาควิชามานุษยวิทยาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยจนสามารถสร้างงานวิทยานิพนธ์นี้ได้ในที่สุด

นอกจากนี้ ขอขอบคุณ อาจารย์ภูษิต รัตนวงศ์ และอาจารย์ศิริพร เวียงตาลจันทรา แห่งภาควิชาสามัญ (วิชาพื้นฐาน) วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ที่ได้ให้คำแนะนำทางด้านภาษา ขอขอบคุณ อาจารย์สุรัชย์ เกษสัมมะ และคุณเสาวคนธ์ กุลปรากการ แห่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ที่ได้ช่วยเหลือด้านการจัดพิมพ์ด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ และท้ายที่สุด ขอขอบคุณ นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชามานุษยวิทยาทุกท่านที่ได้ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา